

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Dziecka
Marek Michalak

Warszawa, 15 lutego 2017 roku

ZSR.422.4.2017.MK

Pan
Marek Kuchciński
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

odnosząc się do *senackiego projektu ustawy o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz ustawy - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (druk nr 1248)*, który wpłynął do Sejmu w dniu 12 stycznia 2017 r., już na wstępie należy podnieść, że projekt wprowadza nową jakość uczestnictwa dzieci w życiu publicznym. Z tego względu zabranie głosu w tej sprawie przez Rzecznika Praw Dziecka jest konieczne i uzasadnione.

Jako Rzecznik Praw Dziecka popieram w całości przedstawiony projekt zmiany przepisów Kodeksu postępowania cywilnego i ustawy – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi. Nadaje on bowiem małoletnim uprawnienie do obecności – w charakterze publiczności, w posiedzeniach jawnych postępowań w sprawach cywilnych prowadzonych przed sądem powszechnym oraz w sprawach administracyjnych rozstrzyganych przez sąd administracyjny. Wzmacnia to podmiotowość dziecka, umożliwiając aktywne uczestnictwo w życiu publicznym, zdobywanie wiedzy i doświadczenia w zakresie spraw cywilnych i administracyjnych, które leżą w kręgu jego zainteresowania. Sprzyja także kształtowaniu w dzieciach poszanowania dla prawa i wzmocnieniu poczucia sprawiedliwości.

Projektowana zmiana jest realizacją prawa dziecka do informacji, kształtującego jego rozwój, mającego istotne znaczenie dla zaspokojenia potrzeb edukacyjnych, obowiązku szkolnego czy przygotowania dziecka do aktywnego życia w społeczeństwie obywatelskim.

27 lat Konwencji
o Prawach Dziecka

To także realizacja prawa dziecka do swobodnego wyrażania własnych poglądów oraz prawa do bycia wysłuchanym, co umożliwi małodniemu udział w formach aktywności społecznej, takich jak m.in. działania w młodzieżowych radach, udział w konsultacjach społecznych czy uczestnictwo w dialogu publicznym.

W mojej ocenie, projekt słusznie nie wprowadza ograniczenia wiekowego dla małodniego. Przewodniczący, zezwalając na obecność małodniego w posiedzeniu jawnym sądu oceni, czy dostęp małodniego do sądu służy realizacji prawa dziecka do informacji oraz swobodnego kształtowania opinii na temat działania władzy sądowniczej i wypracowania własnych poglądów, nie narusza dobra dziecka, czy godzi w powagę sądu oraz czy może wpływać na jakość wyjaśnień czy zeznań przesłuchiowanych w postępowaniu osób.

Obowiązujące przepisy w omawianym zakresie, zarówno w postępowaniu cywilnym jak i postępowaniu administracyjnym, pozwalają na uczestnictwo w posiedzeniu jawnym sądu - w charakterze publiczności - wyłącznie osobom pełnoletnim.

Wprowadzenie proponowanej regulacji wychodzi naprzeciw realizacji postanowień Konwencji o prawach dziecka, zaleceń Komitetu Praw Dziecka ONZ z 29 października 2015 r.¹ Jest także zgodne z postanowieniami Konstytucji RP. Dopełnia regulacje prawne, obowiązujące w polskiej procedurze karnej od prawie 50 lat.²

Z tych względów projekt ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz ustawy – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, w ocenie Rzecznika Praw Dziecka, zasługuje na przychylność i akceptację.

z powodzeniem
Marek Piński

---

¹ nr CRC/C/POL/CO/3-4

² Art. 307 § 3 ustawy z dnia 19 kwietnia 1969 r. – Kodeks postępowania karnego, uchylony z dniem 1 września 1998 r. oraz art. 356 § 2 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego, obowiązujący od dnia 1 września 1998 r.